

Sport- en leisure complex Trivium te Etten-Leur

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

15 mei 2008 / rapportnummer 1652-59

1. OORDEEL OVER HET MER

Van Hemert BV heeft het voornemen een sport- en leisure complex te bouwen in het gebied Trivium, aan de oostzijde van Etten-Leur langs de A58. Het complex voorziet in een zwembad met verschillende bassins, een sporthal, diverse ruimten voor sport- en leisure activiteiten, commerciële detailhandel en ondersteunende horeca. Naar verwachting zal het geheel 875.000 bezoekers per jaar trekken.

Voor de realisatie van het complex is een vrijstelling van het huidige bestemmingsplan vereist. Op grond van het aantal bezoekers (meer dan 500.000) wordt voor de besluitvorming over het bestemmingsplan de m.e.r.-procedure doorlopen. Het bevoegde gezag hiervoor is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Etten-Leur.

Tijdens de toetsing van het MER heeft de Commissie voor de m.e.r. (verder in dit advies 'de Commissie' genoemd) nog nadere informatie ontvangen van de initiatiefnemer en de gemeente Etten-Leur. Het betrof toelichting op het MER en het plan en achtergrondinformatie over geluid, verkeer en licht. Deze informatie is in de toetsing meegenomen¹.

- De Commissie adviseert deze informatie bij het besluit ter inzage te leggen.

Uit het MER en de nadien ontvangen toelichting en achtergrondinformatie blijkt het volgende:

- De effecten op het milieu van het initiatief nemen ten opzichte van de referentiesituatie niet veel toe.
- Bij parkeren en de verkeersafwikkeling kunnen mogelijk capaciteitsproblemen ontstaan in pieksituaties. De Commissie adviseert hiervoor monitorprogramma's op te zetten.
- De toename van geluid als gevolg van extra verkeer ligt op sommige punten dicht tegen de reconstructiegrens in het kader van de Wgh. De Commissie adviseert bij het besluit informatie te verstrekken over de realiseerbare geluidsreductie van aanvullende mitigerende maatregelen en het monitorprogramma op basis waarvan deze maatregelen getroffen kunnen worden.

De Commissie is van mening dat de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER en de nadere informatie aanwezig is.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, de samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de inspraak reacties opgenomen.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLGPROCES

2.1 Referentiesituatie/ autonome ontwikkeling

In het MER worden de milieueffecten van het Sport- en leisure complex Trivium vergeleken met de effecten van de referentiesituatie, gedefinieerd als de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is in het MER beschouwd als de maximale benutting van de gebruiksruijme van het huidige bestemmingsplan waarin een woonboulevard voorzien is. Met deze invulling van de referentiesituatie verschillen de effecten van autonome ontwikkeling en het initiatief niet veel van elkaar.

De huidige situatie is wel beschreven in de deelonderzoeken, maar niet als referentiesituatie bij de vergelijking van de alternatieven in het MER opgenomen. De Commissie is van mening dat de feitelijke verandering in milieubelasting duidelijker in beeld was gebracht, wanneer de effecten van het initiatief tevens beschreven waren ten opzichte van de huidige situatie. De Commissie acht dit geen essentiële tekortkoming omdat de informatie over de verschillen in milieueffecten wel uit het MER te herleiden zijn.

2.2 Verkeer

Verkeersafwikkeling

In het MER wordt gesteld dat in de autonome ontwikkeling de rotonde Lage Vaartkant – Bredaseweg niet genoeg capaciteit heeft voor een vlotte verkeersafwikkeling tijdens piekmomenten. Om dit probleem op te lossen wordt de rotonde thans omgebouwd tot een kruispunt met een verkeersregelinstantie². De Commissie acht in het MER voldoende onderbouwd dat het Sport- en leisure complex ten opzichte van de autonome ontwikkeling niet tot significant slechtere verkeersafwikkeling zal leiden. De mogelijke verkeersproblemen in relatie tot de verkeersafwikkeling zijn goed beschreven en oplossingen worden aangedragen.

- De Commissie adviseert om met een monitorprogramma de verkeersafwikkeling te evalueren tijdens piekmomenten op basis waarvan zo nodig aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden.

Parkeren

De Commissie constateert dat binnen het Sport- en leisure complex zelf niet in de parkeerbehoefte kan worden voorzien tijdens piekmomenten (zaterdagmiddag)³. In samenwerking met omliggende bedrijven en organisaties wordt getracht om met parkeermanagement in de totale parkeerbehoefte van alle partijen in het Triviumgebied te voorzien. Ook heeft de Commissie van de ge-

² In het MER staat dat dit nog zal gebeuren, bij mededeling van de gemeente Etten-Leur heeft de Commissie vernomen dat deze ontwikkeling thans is aangevangen. Deze maatregel staat los van de ontwikkeling van het sport- en leisure complex.

³ Uit ingediende zienswijzen blijkt dat hierover bij verschillende partijen in de nabije omgeving zorg bestaat. Zie inspraak nummer 2, 4 en 5, bijlage 2.

meente vernomen dat direct ten noordoosten van het Triviumgebied een terrein wordt gereserveerd voor surplussituaties⁴.

- De Commissie adviseert om een monitorprogramma op te zetten op basis waarvan zo nodig aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden om te voorzien in de parkeerbehoefte tijdens piekmomenten.

2.3 Woon en leefmilieu

Geluid

Vanwege het vervangen van de rotonde Parklaan - Lage Vaartkant door een kruispunt met een VRI heeft een toetsing aan de grenswaarden plaatsgevonden in het kader van de Wgh. De Commissie heeft haar oordeel over de beschrijving van geluidseffecten mede gebaseerd op een later beschikbaar gesteld onderzoeksrapport over de geluidseffecten van het definitieve ontwerp van het nieuwe kruispunt⁵. Hieruit blijkt dat de geluidsniveaus ten opzichte van de referentiesituatie toenemen. Met name aan de Lage Vaartkant zullen de geluidsniveaus met waarden tussen de 1,32, en 1,38 dB omhoog gaan tot waarden van 58 tot 60 dB Lden. Omdat deze stijging minder is dan de reconstructie grens van (afgerond) 2 dB, wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van reconstructie in de zin van de Wgh. Geluidsbeperkende maatregelen zijn hierdoor niet verplicht.

De Commissie wijst erop dat de grenswaarde van 2 dB (kleinste waarde onafgerond 1.50 dB) erg dicht genaderd is, en dat deze met slechts 3 % hogere verkeersaantallen wel bereikt wordt. Een dergelijke toename valt binnen de nauwkeurigheid van toekomstmodellen. Bij toename van 2 dB of meer is de wegbeheerder verplicht maatregelen te nemen om de toename te compenseren.

Ook wijst de Commissie erop dat een toename van meer dan 1 dB voor omwonenden een duidelijk waarneembare toename is. In het kader van het meest milieuvriendelijke alternatief zijn in het MER hiervoor echter geen mitigerende maatregelen opgenomen. De Commissie meent dat stil asfalt als reëel alternatief voor conventioneel asfalt onderzocht had kunnen worden.

- De Commissie beveelt aan om bij het besluit informatie te verstrekken over:
 - de geluidsreductie die realiseerbaar is met aanvullende mitigerende maatregelen zoals een geluidreducerend wegdek;
 - het monitorprogramma op basis waarvan eventueel aanvullende mitigerende maatregelen getroffen kunnen worden.

Luchtkwaliteit

De tabellen 3, 4 en 5 van bijlage 3 van het MER bevatten onjuiste gegevens over emissies van NO_x van wegvoertuigen. Uit de later ontvangen toelichting/correctie blijkt dat de berekeningen en conclusies in het MER wel zijn gebaseerd op de juiste gegevens. De conclusie in het MER dat de concentraties binnen de normen van de luchtkwaliteitseisen van de Wetmilieubeheer vallen is dan ook juist.

⁴ Mondelinge mededeling tijdens een locatiebezoek.

⁵ In het MER wordt naar dit onderzoek verwezen omdat het definitieve ontwerp van de kruising nog niet beschikbaar was.

In het MER ontbreken gegevens over NO_x en PM₁₀ emissies van de energie-installatie. De Commissie acht het op basis van het MER aannemelijk dat deze emissies niet tot knelpunten met luchtkwaliteitseisen uit de Wetmilieu-beheer leiden en heeft daarom het ontbreken van deze gegevens niet als essentiële tekortkoming aangemerkt. Wel is om toelichting gevraagd en daaruit blijkt dat gewerkt zal worden met een deNO_x-installatie en roetfilters om aan emissie-eisen te kunnen voldoen⁶. De dan resterende emissie geeft geen significante bijdrage aan verslechtering van de lokale luchtkwaliteit.

Licht

Het in het MER voorgestelde bouwontwerp voldoet niet aan de richtlijnen van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV). Voor een nieuw ontwerp is een nieuw lichtonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het nieuwe ontwerp wel aan de richtlijnen van de NSVV voldoet.

2.4 Energie

In het MER wordt voor het opwekken van energie uitgegaan van conventionele gasmotoren. Uit een toelichting op het plan⁷ blijkt echter dat voor de energievoorziening eventueel ook gebruik gemaakt zal worden van een bio-olie opwekinstallatie – een maatregel uit het meest milieuvriendelijke alternatief. Over deze energievoorziening wordt in het MER⁸ gesteld dat deze “nagenoeg klimaatneutraal” is. De Commissie mist hiervoor echter een goede onderbouwing.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag om bij de milieuvergunning informatie te vragen over de CO₂-balans van de energie-installatie.

⁶ NO_x emissies zullen worden getoetst aan het Bees (Besluit emissie-eisen stookinstallaties). PM₁₀ wordt getoetst aan de NeR (Nederlandse emissierichtlijn). Het bevoegde gezag mag van deze laatste gemotiveerd afwijken.

⁷ Schriftelijke mededeling van de gemeente Etten-Leur waarin gerefereerd wordt aan de milieuvergunningaanvraag van de initiatiefnemer.

⁸ De bio-olie installatie wordt behandeld in het kader van het meest milieuvriendelijke alternatief.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Van Hemert BV

Bevoegd gezag: College van Burgemeester en Wethouders van Etten-Leur

Besluit: artikel 19 WRO (zelfstandige project-procedure)

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C10.1

Activiteit: de bouw van een sport- en leisurecomplex in het gebied Trivium, aan de oostzijde van Etten-Leur langs de snelweg A58.

Betrokken documenten:

- Milieueffectrapport Sport- en leisure complex Trivium, januari 2008
- memo Trivium/ beoordeling verkeersafwikkeling Trivium, DHV, 30 januari 2006
- Akoestisch onderzoek reconstructie kruispunt Bredaseweg – Lage Vaartkant, Gemeente Etten-Leur, 13 februari 2008
- Akoestisch onderzoek wegverkeer Trivium te Etten-Leur 0-meting, Cauberg-Huygen, 9 januari 2008
- Onderzoek lichthinder Trivium, Peutz, 20 december 2007

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 21 september 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 17 november 2005

kennisgeving MER in Etten-Leurse Bode: 9 maart 2008

aanvraag toetsingsadvies: 5 maart 2008

ter inzage legging MER: 10 maart tot en met 20 april 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 15 mei 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

dr. ir. G. Blom (voorzitter)

ir. J.A. Huizer (alleen richtlijnenadvies)

dr. G.J. van Blokland (alleen toetsingsadvies)

ing. B.C.C. Tijssen

drs. H. Woesthuis (secretaris)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Van Iersel Luchtman Advocaten namens H.J.M. van Heeswijk en Van Heeswijk
Bouwmarkt BV
2. Ing. W. van Nes, Etten-Leur
3. Bewoners van buurtschap Den Hill
4. Waterschap Brabantse Delta, Breda
5. Bewoners Zwaan (mondeling)

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Sport- en leisurecomplex Trivium te Etten-Leur

Van Hemert BV heeft het voornemen een sport- en leisure complex te bouwen in het gebied Trivium te Etten-Leur. Ten behoeve van een vrijstelling van het huidige bestemmingsplan is er een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie heeft dit MER getoetst aan de door de gemeenteraad van Etten-Leur vastgestelde richtlijnen en de wettelijke vereisten. De Commissie is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

ISBN: 978-90-421-2363-2